

Procurement of AI Community

● PUBLIC BUYERS COMMUNITY

Predlog standardnih pogodbenih klavzul za javno naročanje na področju umetne inteligence v javnih organizacijah, različica iz septembra 2023

DRAFT High Risk version

Izjava o omejitvi odgovornosti

To je osnutek dokumenta, namenjen le razpravi za zbiranje začetnih povratnih informacij deležnikov. Ta dokument je pripravil Jeroen Naves (Pels Rijcken). To ni uradni dokument EU in se nikakor ne sme obravnavati kot uradno stališče Evropske komisije. Niti Evropska komisija niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za morebitno uporabo tega dokumenta. Ta dokument je še vedno v pripravi. Iz tega dokumenta ne izhajajo nobene pravice.

Uvodne opombe

Te standardne pogodbene klavzule so bile pripravljene za javne organizacije, ki želijo naročiti umetnointeligentni sistem, ki ga razvije zunanji dobavitelj. Te standardne klavzule temeljijo na standardnih klavzulah za javno naročanje algoritemskih sistemov, ki jih je leta 2018 pripravilo mesto Amsterdam (<https://www.amsterdam.nl/innovatie/digitalisering-technologie/algoritmen-ai/contractual-terms-for-algorithms/>).

Standardne pogodbene klavzule, predstavljene v tem osnutku, v veliki meri temeljijo na zahtevah in obveznostih za umetnointeligentne sisteme velikega tveganja iz naslova III predloga uredbe o umetni inteligenci* (v nadaljnjem besedilu: Akt o umetni inteligenci). O tem predlogu potekajo pogajanja, zato bo treba klavzule revidirati, da se bodo upoštevale morebitne spremembe, in jih v celoti uskladiti s končno uredbo, ki jo bosta sprejela Svet in Evropski parlament.

Glede na to, da pogajanja o predlaganem Aktu o umetni inteligenci še potekajo, lahko javne organizacije, ki se odločijo za uporabo teh pogojev, to storijo prostovoljno, pri čemer za vsak primer posebej ocenijo, ali različni deli teh standardnih pogodbenih klavzul zadostujejo in so sorazmerni za naročanje posameznega umetnointeligentnega sistema. Standardne pogodbene klavzule so namenjene zlasti umetnointeligentnim sistemom, ki so razvrščeni med sisteme „velikega tveganja“ v smislu člena 6 in so navedeni na enem od področij iz prilog II in III predlaganega Akta o umetni inteligenci. Za umetnointeligentne sisteme, ki ne predstavljajo velikega tveganja, uporaba teh zahtev v skladu z Aktom o umetni inteligenci ni obvezna, vendar je priporočena za izboljšanje zanesljivosti uporab umetnointeligentnih sistemov, ki jih naročajo javne organizacije. Kadar je to primerno in upravičeno glede na vpliv sistema na posameznike in družbo, lahko javne organizacije uporabo teh klavzul razširijo še na druge algoritemske sisteme, ki niso nujno opredeljeni kot „umetnointeligentni“, da se zajamejo tudi preprostejši programski sistemi, ki temeljijo na pravilih, ob upoštevanju, da lahko njihova uporaba v javnem sektorju v nekaterih primerih zahteva tudi večjo odgovornost, nadzor in preglednost.

Za javne organizacije, ki želijo te standardne pogodbene klavzule uporabljati za umetnointeligentne sisteme, ki ne predstavljajo velikega tveganja, je na voljo tudi poenostavljena različica teh klavzul.

Standardne pogodbene klavzule vsebujejo le posebne določbe za umetnointeligentne sisteme in o zadevah, ki jih zajema predlagani Akt o umetni inteligenci, tako da ne vsebujejo drugih obveznosti ali zahtev, ki se lahko pojavijo v skladu z ustrezno zakonodajo, ki se uporablja, kot je splošna uredba o varstvu podatkov. Poleg tega te standardne pogodbene klavzule ne zajemajo celotnega pogodbenega dogovora. Ne vsebujejo na primer nobenih pogojev v zvezi z intelektualno lastnino, sprejetjem, plačilom, dobavnimi roki, zakonodajo, ki se uporablja, ali odgovornostjo. Standardne pogodbene klavzule so pripravljene tako, da jih je mogoče kot seznam priložiti sporazumu, v katerem so take zadeve že določene.

* Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci (Akt o umetni inteligenci) in spremembi nekaterih zakonodajnih aktov Unije (COM(2021) 206 final).

Oddelek A – Opredelitev pojmov

Article 1 Opredelitev pojmov

1.1. Izrazi, uporabljeni v teh določbah, bodo imeli pomen, kot je opredeljen v tem členu:

- sporazum: celotni sporazum, katerega sestavni del so klavzule v obliki seznama,
- umetnointeligenci sistem: umetnointeligenci sistemi iz **Priloge A**, vključno z njihovimi morebitnimi novimi različicami,
- klavzule: te standardne pogodbene klavzule za javno naročanje na področju umetne inteligence v javnih organizacijah,
- nabori podatkov javne organizacije: nabori podatkov (ali njihovi deli) (i), ki jih javna organizacija zagotovi dobavitelju na podlagi sporazuma ali (ii) ki bodo ustvarjeni ali zbrani v okviru sporazuma, vključno z morebitnimi spremenjenimi ali razširjenimi različicami naborov podatkov iz točk (i) in (ii) (na primer zaradi dodajanja opomb, označevanja, čiščenja, obogatitve in združevanja),
- nabori podatkov: vsi nabori podatkov, uporabljeni pri razvoju umetnointeligence sistema, vključno z naborom ali nabori podatkov, kot so opisani v **Prilogi B**,
- dobava: čas, ko dobavitelj obvesti javno organizacijo, da umetnointeligenci sistem izpolnjuje vse dogovorjene pogoje in je pripravljen za uporabo,
- predvideni namen: uporaba, za katero je javna organizacija namenila umetnointeligenci sistem, vključno s posebnim kontekstom in pogoji uporabe, kot je navedeno v informacijah iz Priloge B, ki jih je dobavitelj predložil v navodilih za uporabo, promocijskem ali prodajnem gradivu in izjavah ter v tehnični dokumentaciji,
- razumno predvidljiva napačna uporaba: uporaba umetnointeligence sistema na način, ki sicer ni v skladu s predvidenim namenom, vendar je lahko posledica razumno predvidljivega človeškega vedenja ali stikov z drugimi sistemi,
- bistvena sprememba: sprememba umetnointeligence sistema po dobavi, ki vpliva na skladnost umetnointeligence sistema z zahtevami iz teh klavzul ali povzroči spremembo predvidenega namena,
- dobavitelj: fizična ali pravna oseba, javni organ, agencija ali drug organ, ki javni organizaciji v skladu s sporazumom dobavi umetnointeligenci sistem,
- nabori podatkov dobavitelja in nabori podatkov tretjih oseb: nabori podatkov (ali njihovi deli), ki se ne uvrščajo med nabore podatkov javne organizacije.

Oddelek B – Bistvene zahteve v zvezi z umetnointeligenci sistemi

Article 2 Sistem obvladovanja tveganja

- 2.1. Dobavitelj zagotovi, da se pred dobavo umetnointeligence sistema vzpostavi in izvaja sistem obvladovanja tveganja v zvezi z umetnointeligenci sistemom.
- 2.2. Sistem obvladovanja tveganja zajema vsaj naslednje korake:
- a. ugotovitev, oceno in ovrednotenje znanih in razumno predvidljivih tveganj za zdravje, varnost in temeljne pravice Evropske unije, ki se bodo verjetno pojavila glede na predvideni namen umetnointeligence sistema in razumno predvidljivo napačno uporabo;

- b. oceno drugih morebitnih tveganj;
 - c. sprejetje ustreznih in ciljno usmerjenih ukrepov za obvladovanje tveganja, da se obravnavajo tveganja, ugotovljena na podlagi točk (a) in (b) tega odstavka, v skladu z določbami naslednjih odstavkov.
- 2.3. Ukrepi za obvladovanje tveganja iz odstavka 2.2, točka (c), so taki, da dobavitelj ustrezna preostala tveganja, povezana z vsako nevarnostjo, in celotno preostalo tveganje umetnointeligenčnega sistema razumno šteje za sprejemljivo, če se umetnointeligenčni sistem uporablja v skladu s predvidenim namenom ali v razmerah razumno predvidljive napačne uporabe.
- 2.4. Pri določitvi najprimernejših ukrepov za obvladovanje tveganja iz odstavka 2.2, točka (c), se zagotovi naslednje:
- a. z ustrezno zasnovo in razvojem umetnointeligenčnega sistema se odpravijo ali zmanjšajo ugotovljena tveganja, kolikor je to tehnično izvedljivo;
 - b. po potrebi se izvajajo ustrezni ukrepi za blažitev in nadzor v zvezi s tveganji, ki jih ni mogoče odpraviti;
 - c. javni organizaciji se zagotovijo ustrezne informacije.
- 2.5. Dobavitelj zagotovi, da se umetnointeligenčni sistem pred dobavo testira, da se preveri, ali je umetnointeligenčni sistem skladen s klavzulami in ali so ukrepi za obvladovanje tveganja iz odstavka 2.2, točka (c), učinkoviti glede na predvideni namen in razumno predvidljivo napačno uporabo. Dobavitelj mora na zahtevo javne organizacije umetnointeligenčni sistem testirati v okolju javne organizacije.
- 2.6. Dobavitelj mora v okviru zagotavljanja skladnosti s tem členom dokumentirati vsa ugotovljena tveganja, sprejete ukrepe in izvedene teste. To dokumentacijo mora dati na voljo javni organizaciji najpozneje ob dobavi umetnointeligenčnega sistema. Ta dokumentacija je lahko del tehnične dokumentacije in/ali navodil za uporabo.
- 2.7. Sistem obvladovanja tveganja je sestavljen iz neprekinjenega in ponavljajočega se procesa, ki se izvaja ves čas trajanja sporazuma. Dobavitelj mora zato po dobavi umetnointeligenčnega sistema:
- a. redno pregledovati in posodabljeni postopek obvladovanja tveganja, da se zagotovi njegova stalna učinkovitost;
 - b. posodabljeni dokumentacijo, opisano v členu 2.6, in
 - c. javni organizaciji brez odlašanja dati na voljo vsako novo različico dokumentacije, opisane v členu 2.6.
- 2.8. Če bo to razumno potrebno za to, da bo lahko dobavitelj pravilno izvajal sistem obvladovanja tveganja, bo javna organizacija dobavitelju na zahtevo zagotovila informacije, če te niso zaupne narave.
- 2.9. **<Neobvezno>** Če javna organizacija še naprej uporablja umetnointeligenčni sistem tudi po koncu trajanja sporazuma, dobavitelj javni organizaciji ob koncu trajanja sporazuma zagotovi informacije, potrebne za samostojno vzdrževanje sistema obvladovanja tveganja.

Article 3 **<Člen 3 je pomemben samo za umetnointeligenčne sisteme, ki uporabljajo tehnike, ki vključujejo učenje modelov s podatki. Člen 3 temelji na predpostavki, da imajo dobavitelj ali njegovi podizvajalci popoln dostop do naborov podatkov. Če so nabori podatkov v izključni lasti javne organizacije, je treba sprejeti druge ureditve.>** Podatki in upravljanje podatkov

- 3.1. Dobavitelj zagotovi, da so nabori podatkov, uporabljeni pri razvoju umetnointeligenčnega sistema, vključno z učnimi podatki, podatki za potrditev in testnimi podatki, predmet upravljanja podatkov, ki ustreza kontekstu uporabe in predvidenemu namenu umetnointeligenčnega sistema. Navedeni ukrepi se nanašajo zlasti na:
- a. preglednost v zvezi s prvotnim namenom zbiranja podatkov;
 - b. ustrezne izbire zasnove;
 - c. postopke zbiranja podatkov;
 - d. pripravo podatkov za postopke obdelave, kot so dodajanje opomb, označevanje, čiščenje, obogatitev in združevanje;
 - e. oblikovanje ustreznih predpostavk, zlasti v zvezi z informacijami, ki naj bi jih podatki merili in predstavljali;
 - f. preučitev morebitnih pristranskosti, ki bi lahko vplivale na zdravje in varnost fizičnih oseb ali povzročile diskriminacijo, prepovedano z zakonodajo Evropske unije;
 - g. ustrezne ukrepe za odkrivanje, preprečevanje in blažitev morebitnih pristranskosti;
 - h. prepoznavanje pomembnih podatkovnih vrzeli ali pomanjkljivosti, ki preprečujejo skladnost s temi klavzulami, ter način za odpravo navedenih vrzeli in pomanjkljivosti.
- 3.2. Dobavitelj zagotovi, da so nabori podatkov, uporabljeni pri razvoju umetnointeligenčnega sistema, ustrezni in reprezentativni ter v največji možni meri brez napak in čim popolnejši glede na predvideni namen. Prav tako zagotovi, da imajo nabori podatkov ustrezne statistične lastnosti, tudi v zvezi z osebami ali skupinami oseb, kadar je primerno, na katerih naj bi se umetnointeligenčni sistem uporabljal. Te lastnosti naborov podatkov se izpolnijo na ravni posameznih naborov podatkov ali njihovih kombinacij.
- 3.3. Dobavitelj zagotovi, da nabori podatkov, uporabljeni pri razvoju umetnointeligenčnega sistema, v obsegu, ki se zahteva glede na predvideni namen ali razumno predvidljivo napačno uporabo, upoštevajo lastnosti ali elemente, ki so značilni za konkretno geografsko, kontekstualno, vedenjsko ali funkcionalno okolje, v katerem naj bi se umetnointeligenčni sistem uporabljal.
- 3.4. Obveznosti iz tega člena se uporabljajo ne le za razvoj umetnointeligenčnega sistema pred dobavo, temveč tudi za vsako uporabo naborov podatkov s strani dobavitelja, ki lahko vpliva na delovanje umetnointeligenčnega sistema kadar koli med trajanjem sporazuma.

Article 4 Tehnična dokumentacija in navodila za uporabo

- 4.1. Dobava umetnointeligenčnega sistema s strani dobavitelja vključuje predajo tehnične dokumentacije in navodil za uporabo.
- 4.2. Tehnična dokumentacija mora javni organizaciji ali tretji osebi omogočiti, da oceni skladnost umetnointeligenčnega sistema z določbami zahtev iz teh klavzul, in izpolnjevati vsaj pogoje, opisane v **Prilogi C**.
- 4.3. Navodila za uporabo vključujejo jedrnate, popolne, pravilne in jasne informacije, ki so pomembne, dostopne in razumljive javni organizaciji. Navodila za uporabo morajo izpolnjevati vsaj pogoje, opisane v **Prilogi D**.

- 7.2. Dobavitelj zagotovi, da se pred dobavo v umetnointeligenčni sistem vgradijo in sprejmejo ustrezni ukrepi, ki zagotavljajo človekov nadzor. Ti ukrepi, ki bi lahko med drugim vključevali usposabljanje zaposlenih v javni organizaciji, posameznikom, ki jim je dodeljen človekov nadzor, omogočajo, da glede na okoliščine storijo naslednje:
- a. poznajo in dovolj dobro razumejo ustrezne zmogljivosti in omejitve umetnointeligenčnega sistema ter so sposobni ustrezno spremljati njegovo delovanje, da se lahko čim prej odkrijejo in odpravijo znaki nepravilnosti, motenj in nepričakovanega delovanja;
 - b. se zavedajo morebitne težnje po samodejnem zanašanju ali prevelikem zanašanju na izhodne podatke umetnointeligenčnega sistema („pristranskost zaradi avtomatizacije“), zlasti če se umetnointeligenčni sistem uporablja za zagotavljanje informacij ali priporočil za odločitve, ki jih sprejemajo fizične osebe;
 - c. so sposobni pravilno razlagati izhodne podatke umetnointeligenčnega sistema, zlasti ob upoštevanju značilnosti sistema ter razpoložljivih orodij in metod za razlago;
 - d. se lahko v vseh okoliščinah odločijo, da ne bodo uporabljali umetnointeligenčnega sistema ali da bodo kako drugače zanemarili, razveljavili ali obrnili izhodne podatke umetnointeligenčnega sistema;
 - e. so sposobni poseči v delovanje umetnointeligenčnega sistema ali ga prekiniti s tipko „stop“ ali podobnim postopkom.
- 7.3. **<neobvezno>** Dobavitelj za zagotovitev ustreznega človekovega nadzora pred dobavo umetnointeligenčnega sistema izvede vsaj tehnične in organizacijske ukrepe, opisane v **Prilogi F**.

Article 8 Točnost, robustnost in kibernetska varnost

- 8.1. Dobavitelj zagotovi, da je umetnointeligenčni sistem zasnovan in razvit po načelu vgrajene in privzete varnosti. Glede na predvideni namen bi moral doseči ustrezno raven točnosti, robustnosti, varnosti in kibernetske varnosti ter v teh vidikih delovati dosledno v svojem celotnem življenjskem ciklu.
- 8.2. Ravni točnosti in ustrezne metrike točnosti umetnointeligenčnega sistema so opisane v **Prilogi G**.
- 8.3. Dobavitelj za zagotovitev ustrezne ravni robustnosti, varnosti in kibernetske varnosti pred dobavo umetnointeligenčnega sistema izvede vsaj tehnične in organizacijske ukrepe, opisane v **Prilogi H**.

Oddelek C – Obveznosti dobavitelja v zvezi z umetnointeligenčnim sistemom

Article 9 Skladnost z oddelkom B

Dobavitelj mora zagotoviti, da umetnointeligenčni sistem od svoje dobave do konca trajanja sporazuma izpolnjuje zahteve iz oddelka B teh klavzul.

Article 10 **<neobvezno >** Sistem upravljanja kakovosti

- 10.1. Dobavitelj pred dobavo umetnointeligentnega sistema vzpostavi sistem upravljanja kakovosti, ki zagotavlja skladnost s temi klavzulami. Navedeni sistem se sistematično in urejeno dokumentira v obliki pisnih politik, postopkov in navodil ter vključuje vsaj naslednje vidike:
- a. strategijo za skladnost z zakonodajo;
 - b. tehnike, postopke in sistematične ukrepe, ki se uporabljajo za zasnovo, nadzor zasnove in preverjanje zasnove umetnointeligentnega sistema;
 - c. tehnike, postopke in sistematične ukrepe, ki se uporabljajo za razvoj, nadzor kakovosti in zagotavljanje kakovosti umetnointeligentnega sistema;
 - d. postopke pregledovanja, testiranja in potrjevanja, ki se izvedejo pred razvojem umetnointeligentnega sistema, med njegovim razvojem in po njem, ter pogostost njihovega izvajanja;
 - e. tehnične specifikacije, vključno s standardi, ki jih je treba uporabiti, in kadar se ustrezni harmonizirani standardi ne uporabljajo v celoti ali ne zajemajo vseh ustreznih zahtev, sredstva, ki se uporabljajo za zagotovitev, da je umetnointeligentni sistem skladen z zahtevami iz oddelka B teh klavzul;
 - f. sisteme in postopke za upravljanje podatkov, vključno z zbiranjem podatkov, analizo podatkov, označevanjem podatkov, shranjevanjem podatkov, filtriranjem podatkov, podatkovnim rudarjenjem, združevanjem podatkov, hrambo podatkov ter vsemi drugimi postopki v zvezi s podatki, ki se izvajajo pred dobavo umetnointeligentnega sistema;
 - g. sistem obvladovanja tveganja iz člena 2;
 - h. postopke v zvezi s poročanjem o hudih incidentih in okvarah;
 - i. sisteme in postopke za vodenje evidenc vse ustrezne dokumentacije in informacij;
 - j. upravljanje virov, vključno z ukrepi, povezanimi z zanesljivostjo oskrbe;
 - k. okvir odgovornosti, ki določa odgovornosti vodstva in drugega osebja v zvezi z vsemi vidiki iz tega odstavka.

Article 11 **<neobvezno >** Ugotavljanje skladnosti

- 11.1. Dobavitelj zagotovi, da se v zvezi z umetnointeligentnim sistemom pred njegovo dobavo opravi naslednje ugotavljanje skladnosti:
- a. dobavitelj preveri, ali vzpostavljeni sistem upravljanja kakovosti izpolnjuje zahteve iz člena 10;
 - b. dobavitelj preuči informacije iz tehnične dokumentacije, da bi ocenil skladnost umetnointeligentnega sistema z ustreznimi bistvenimi zahtevami iz oddelka B teh klavzul;
 - c. dobavitelj tudi preveri, ali je postopek zasnove in razvoja umetnointeligentnega sistema skladen s tehnično dokumentacijo.
- 11.2. Dobavitelj zagotovi, da se v zvezi z umetnointeligentnim sistemom opravi nov postopek ugotavljanja skladnosti vedno, ko dobavitelj med trajanjem sporazuma izvede bistveno spremembo sistema.

Article 12 Popravni ukrepi

Če dobavitelj med trajanjem sporazuma – v odziv na pripombo javne organizacije ali ne – meni ali utemeljeno domneva, da umetnointeligenčni sistem ni skladen s temi klavzulami, nemudoma sprejme potrebne popravne ukrepe, da zagotovi skladnost sistema. O tem ustrezno obvesti javno organizacijo.

Article 13 Obveznost pojasnitve delovanja umetnointeligenčnega sistema na individualni ravni

- 13.1. Poleg obveznosti, opisanih v členu 6, velja, da mora dobavitelj med trajanjem sporazuma na prvo zahtevo javne organizacije tej organizaciji pomagati, da osebam ali skupini oseb, na katerih naj bi se umetnointeligenčni sistem uporabljal, pojasni, kako je umetnointeligenčni sistem prišel do določene odločitve ali rezultata. Ta pomoč bo vključevala najmanj jasno navedbo ključnih dejavnikov, na podlagi katerih je umetnointeligenčni sistem prišel do določenega rezultata, in sprememb vhodnih podatkov, ki jih je treba izvesti, da bi prišel do drugačnega rezultata.
- 13.2. Obveznost, kot je opisana v členu 13.1, zajema zagotovitev vseh potrebnih tehničnih in drugih informacij javnim organizacijam, da se pojasni, kako je umetnointeligenčni sistem prišel do določene odločitve ali rezultata, in da se osebam ali skupini oseb, na katerih se sistem uporablja ali naj bi se uporabljal, omogoči, da preverijo, kako je umetnointeligenčni sistem prišel do določene odločitve ali rezultata. Dobavitelj javni organizaciji podeljuje pravico do uporabe, deljenja in razkritja teh informacij, če in kolikor je to potrebno za obveščanje oseb ali skupine oseb, na katerih se umetnointeligenčni sistem uporablja ali naj bi se uporabljal, o delovanju sistema in/ali v morebitnih sodnih postopkih.
- 13.3. **<neobvezno >** Obveznosti iz člena 13.1 in člena 13.2 vključujejo izvorno kodo umetnointeligenčnega sistema, tehnične specifikacije, uporabljene pri njegovem razvoju, nabore podatkov, tehnične informacije o tem, kako so bili nabori podatkov, uporabljeni pri razvoju umetnointeligenčnega sistema, pridobljeni in urejeni, informacije o uporabljeni metodi razvoja in izvedenem postopku razvoja, utemeljitev izbire določenega modela in njegove parametre ter informacije o delovanju umetnointeligenčnega sistema.

Oddelek D – Pravice do uporabe naborov podatkov

Article 14 Pravice do uporabe naborov podatkov javne organizacije

- 14.1. Vse pravice, vključno s pravicami intelektualne lastnine, v zvezi z nabori podatkov javne organizacije bodo pripadle javni organizaciji ali tretji osebi, ki jo kot tako določi javna organizacija.
- 14.2. Dobavitelj ne sme uporabljati naborov podatkov javne organizacije za noben drug namen kot za izvajanje sporazuma, razen če je v Prilogi B določeno drugače.
- 14.3. Dobavitelj mora na prvo zahtevo javne organizacije uničiti nabore podatkov javne organizacije, razen če je v Prilogi B določeno drugače. Če javna organizacija to zahteva, mora dobavitelj predložiti izvedljive dokaze o uničenju naborov podatkov javne organizacije.

Article 15 Pravice do naborov podatkov dobavitelja in naborov podatkov tretjih oseb

- 15.1. Vse pravice, vključno s pravicami intelektualne lastnine, v zvezi z nabori podatkov dobavitelja in nabori podatkov tretjih oseb bodo pripadle dobavitelju ali tretji osebi.
- 15.2. Dobavitelj javni organizaciji podeli neizključno pravico do uporabe naborov podatkov dobavitelja in naborov podatkov tretjih oseb, ki v vsakem primeru zadostuje za izvajanje določb sporazuma, vključno s klavzulami, razen če je v Prilogi B določeno drugače.
- 15.3. **<neobvezno>** Pravica do uporabe, opisana v členu 15.2, vključuje pravico javne organizacije ali tretje osebe do uporabe naborov podatkov dobavitelja in naborov podatkov tretjih oseb za nadaljnji razvoj umetnointeligenčnega sistema, vključno z vsemi njegovimi novimi različicami.

Article 16 Predaja naborov podatkov

- 16.1. Dobavitelj bo na prvo zahtevo javne organizacije tej predal najnovejšo različico naborov podatkov javne organizacije.
- 16.2. Dobavitelj bo na prvo zahtevo javne organizacije tej predal najnovejšo različico naborov podatkov dobavitelja in naborov podatkov tretjih oseb, razen če je v Prilogi B določeno drugače.
- 16.3. Dobavitelj mora nabore podatkov javni organizaciji predati v enotni datotečni obliki, ki jo določi javna organizacija. **<neobvezno > Nabori podatkov bodo vrnjeni v naslednji obliki: [oblika datoteke].**

Article 17 Plačilo nadomestila

- 17.1. Dobavitelj bo javni organizaciji plačal nadomestilo za vse zahtevke, ki jih vložijo tretje osebe, vključno z nadzorniki, v zvezi s kakršno koli kršitvijo njihovih pravic intelektualne lastnine in pravic do zasebnosti ali za enakovredne zahtevke v zvezi z znanjem, nezakonito konkurenco in podobnim, kar zadeva nabore podatkov dobavitelja in nabore podatkov tretjih oseb.
- 17.2. Javna organizacija bo dobavitelju plačala nadomestilo za vse zahtevke, ki jih vložijo tretje osebe, vključno z nadzorniki, v zvezi s kakršno koli kršitvijo njihovih pravic intelektualne lastnine in pravic do zasebnosti ali za enakovredne zahtevke v zvezi z znanjem, nezakonito konkurenco in podobnim, kar zadeva nabore podatkov javne organizacije.

Oddelek E – Register umetnointeligenčnih sistemov in revizija

Article 18 **<Neobvezno>** Register umetnointeligenčnih sistemov

- 18.1. Dobavitelj bo na prvo zahtevo javne organizacije tej zagotovil najnovejšo različico informacij, opisanih v prilogah C in D.
- 18.2. Javna organizacija bo imela pravico do deljenja informacij, opisanih v členu 18.1, s tretjimi osebami in do razkritja teh informacij, na primer v registru umetnointeligenčnih sistemov.
- 18.3. Če bo to zahtevala javna organizacija, bo dobavitelj pomagal pri registraciji umetnointeligenčnih sistemov v katerem koli ustreznem registru.

Article 19 Skladnost in revizija

- 19.1. Dobavitelji morajo na prvo zahtevo javne organizacije tej dati na voljo vse informacije, potrebne za dokazovanje skladnosti s temi klavzulami.
- 19.2. Dobavitelj mora sodelovati pri reviziji ali drugi vrsti inšpekcijskega pregleda, ki ga izvede javna organizacija ali se izvede v njenem imenu, da se oceni, ali dobavitelj ves čas izpolnjuje svoje obveznosti, določene v teh klavzulah. Tako sodelovanje bo vključevalo zagotavljanje vseh informacij, ki jih zahteva javna organizacija, zagotavljanje vpogleda v vzpostavljeni sistem obvladovanja tveganj, dajanje osebja dobavitelja na voljo za razgovore in zagotavljanje dostopa do lokacij dobavitelja.
- 19.3. Javna organizacija bo pripravila poročilo – ali poskrbela za njegovo pripravo –, v katerem bodo zabeležene ugotovitve revizije. Javna organizacija bo v poročilu zabeležila, v kakšnem obsegu dobavitelj izpolnjuje obveznosti iz sporazuma. Če bo javna organizacija ugotovila, da dobavitelj ne izpolnjuje obveznosti iz tega člena, bo moral dobavitelj v razumnem roku, ki ga javna organizacija določi v poročilu, odpraviti pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila. Če dobavitelj pomanjkljivosti, ki jih ugotovi javna organizacija, ne bo odpravil v roku, ki je v poročilu določen za njihovo odpravo, se bo po zakonu samem štelo, da ne izpolnjuje obveznosti.
- 19.4. Javna organizacija bo imela pravico, da objavi sklepe poročila iz člena 19.3.
- 19.5. Javna organizacija bo imela pravico, da izvede revizijo ali poskrbi za njeno izvedbo enkrat na koledarsko leto ali v zvezi z vsako bistveno spremembo.
- 19.6. Javna organizacija se lahko odloči, da celotno revizijo ali njen del izvede neodvisni revizor.
- 19.7. Morebitne stroške revizorja, ki ga angažira javna organizacija, bo plačala javna organizacija. Javna organizacija bo dobavitelju plačala razumno pristojbino za vse stroške, ki jih bo imel v okviru revizije. Spor glede zneska take pristojbine dobavitelju v nobenem primeru ne bo dal pravice, da preneha izpolnjevati svoje obveznosti v skladu s temi klavzulami. Javna organizacija ne bo dolgovala take pristojbine, če bo revizija razkrila, da dobavitelj ni izpolnil svojih obveznosti v skladu s temi klavzulami.

Oddelek F – Stroški

Article 20 Stroški

Razen če se pogodbenici dogovorita drugače ali če je v teh klavzulah izrecno določeno drugače, javna organizacija dobavitelju ne bo dolgovala dodatne pristojbine kot plačilo za delo, ki izhaja iz teh klavzul.

Priloga A – Umetnointeligenčni sistem in predvideni namen

Opis umetnointeligenčnega sistema

Na področje uporabe teh klavzul spadajo naslednji sistemi ali komponente sistemov:

Opišite umetnointeligenčne sisteme. To je lahko tudi algoritemski sistem, ki se ne uvršča med umetnointeligenčne sisteme v skladu z Aktom o umetni inteligenci.

Predvideni namen

Opišite predvideno uporabo umetnointeligenčnega sistema.

Priloga B – Nabori podatkov

Opišite nabore podatkov, ki se uporabljajo za učenje (če je to ustrezno), potrjevanje in testiranje umetnointeligenčnih sistemov. Razlikujte med nabori podatkov javne organizacije ter nabori podatkov dobavitelja in nabori podatkov tretjih oseb. V primeru naborov podatkov javne organizacije opišite namene, za katere lahko dobavitelj uporablja nabore podatkov (ki niso povezani z izvajanjem sporazuma), in ali mora dobavitelj ob koncu trajanja sporazuma nabor podatkov uničiti. V primeru naborov podatkov dobavitelja in naborov podatkov tretjih oseb opišite namene, za katere lahko javna organizacija nabore podatkov uporablja, in ali mora dobavitelj nabore podatkov predati.

Nabori podatkov javne organizacije

Nabori podatkov, ki jih javna organizacija dobavitelju zagotovi v skladu s sporazumom oziroma se ustvarjajo ali zbirajo v okviru sporazuma:

Opis nabora podatkov	Pravica dobavitelja do uporabe	Obveznost uničenja nabora podatkov ob koncu trajanja sporazuma
		da/ne
		da/ne
		da/ne
		da/ne

Nabori podatkov dobavitelja in nabori podatkov tretjih oseb

Naslednji nabori podatkov dobavitelja in nabori podatkov tretjih oseb bodo ali so bili uporabljeni za učenje (če je to ustrezno), potrjevanje in testiranje umetnointeligenčnega sistema:

Opis nabora podatkov	Pravice javne organizacije do uporabe	Obveznost predaje ¹
		da/ne
		da/ne
		da/ne
		da/ne

¹ Omejitev obveznosti predaje naborov podatkov dobavitelja in naborov podatkov tretjih oseb ne omejuje obveznosti dobavitelja, opisanih v členu 6 in členu 13.

Priloga C Tehnična dokumentacija

Tehnična dokumentacija vsebuje vsaj naslednje informacije, kot velja za zadevni umetnointeligenčni sistem:

1. splošni opis umetnointeligenčnega sistema, vključno z:
 - 1.1. njegovim predvidenim namenom, imenom dobavitelja ter datumom in različico sistema;
 - 1.2. naravo podatkov, ki se bodo verjetno obdelovali v sistemu ali so predvideni za obdelavo v njem, in v primeru osebnih podatkov kategorije fizičnih oseb in skupin, na katere bo to verjetno vplivalo ali naj bi vplivalo;
 - 1.3. opisom, kako lahko umetnointeligenčni sistem deluje vzajemno s strojno ali programsko opremo, ki ni del samega umetnointeligenčnega sistema, ali se lahko uporablja za vzajemno delovanje z njo, če je ustrezno;
 - 1.4. različicami ustrezne programske opreme ali strojne programske opreme in morebitnimi zahtevami v zvezi s posodobitvijo različice;
 - 1.5. opisom vseh oblik, v katerih je umetnointeligenčni sistem dan na trg ali v uporabo;
 - 1.6. opisom strojne opreme, na kateri naj bi umetnointeligenčni sistem deloval;
 - 1.7. če je umetnointeligenčni sistem sestavni del izdelkov, fotografijami ali ilustracijami, ki prikazujejo zunanje značilnosti, oznake in notranjo razporeditev teh izdelkov;
 - 1.8. podrobnim in lahko razumljivim opisom glavnih ciljev optimizacije sistema;
 - 1.9. podrobnim in lahko razumljivim opisom pričakovanih izhodnih podatkov sistema in pričakovane kakovosti izhodnih podatkov;
 - 1.10. podrobnimi in lahko razumljivimi navodili za razlago izhodnih podatkov sistema;
 - 1.11. primeri scenarijev, za katere se sistem ne bi smel uporabljati;

2. podroben opis elementov umetnointeligenčnega sistema in postopka za njegov razvoj, vključno z:
 - 2.1. metodami in ukrepi, izvedenimi za razvoj umetnointeligenčnega sistema, po potrebi vključno z uporabo prednaučenih sistemov ali orodij, ki so jih zagotovile tretje osebe, in načinom, kako jih je dobavitelj uporabil, integriral ali spremenil, vključno z opisom ureditev glede dovoljenj ali drugih pogodbenih ureditev, povezanih s takimi vhodnimi podatki tretjih oseb;
 - 2.2. specifikacijami zasnove sistema, in sicer splošno logiko umetnointeligenčnega sistema in algoritmov; ključnimi odločitvami glede zasnove sistema, vključno z utemeljitvijo in predpostavkami, tudi glede oseb ali skupin oseb, za katere naj bi se sistem uporabljal; glavnimi izbirami klasifikacije; informacijami o tem, kaj naj bi sistem optimiziral in kako pomembni so različni parametri; odločitvami o morebitnih kompromisih glede tehničnih rešitev, sprejetih za izpolnitev zahtev in so vključeni v teh klavzul;
 - 2.3. opisom arhitekture sistema, ki pojasnjuje, kako se sestavni deli programske opreme medsebojno nadgrajujejo ali vzajemno učinkujejo in so vključeni v

- celotno obdelavo; računalniškimi viri, uporabljenimi za razvoj, učenje, testiranje in potrjevanje umetnointeligenčnega sistema;
- 2.4. po potrebi zahtevami glede podatkov v zvezi s podatkovnimi listi, ki opisujejo metodologije in tehnike učenja ter uporabljene nabore učnih podatkov, vključno z informacijami o izvoru teh naborov podatkov, njihovem obsegu in glavnih značilnostih; načinom, kako so bili podatki pridobljeni in izbrani; postopki označevanja (npr. za nadzorovano učenje), metodologijami čiščenja podatkov (npr. odkrivanje osamelcev);
 - 2.5. če je primerno, podrobnim opisom vnaprej določenih sprememb umetnointeligenčnega sistema in njegovih zmogljivosti skupaj z vsemi ustreznimi informacijami v zvezi s tehničnimi rešitvami, sprejetimi za zagotovitev stalne skladnosti umetnointeligenčnega sistema z ustreznimi zahtevami iz teh klavzul;
 - 2.6. uporabljenimi postopki potrjevanja in testiranja, vključno z informacijami o uporabljenih podatkih za potrditev in testnih podatkih ter njihovih glavnih značilnostih; metrikami, uporabljenimi za merjenje točnosti, robustnosti, kibernetске varnosti in skladnosti z drugimi ustreznimi zahtevami iz teh klavzul, pa tudi za merjenje potencialno diskriminatornih učinkov; dnevnik testiranja in vsi poročili o testiranjih z datumi in podpisi odgovornih oseb, tudi v zvezi z vnaprej določenimi spremembami iz točke 2.5;
 - 2.7. vzpostavljenimi ukrepi za kibernetško varnost;

podrobne informacije o spremljanju, delovanju in nadzoru umetnointeligenčnega sistema, zlasti glede: njegovih zmogljivosti in omejitev delovanja, vključno s stopnjami točnosti za določene osebe ali skupine oseb, za katere naj bi se sistem uporabljal, in splošno pričakovano stopnjo točnosti glede na predvideni namen; predvidljivih nenamernih rezultatov in virov tveganj za zdravje in varnost, temeljne pravice in diskriminacijo glede na predvideni namen umetnointeligenčnega sistema;

3. podroben opis sistema obvladovanja tveganja v skladu s členom 2;
4. opis morebitnih pomembnih sprememb sistema, ki jih dobavitelj izvede v njegovem življenjskem ciklu.

PRILOGA D Navodila za uporabo

Navodila za uporabo vsebujejo vsaj naslednje informacije, kot velja za umetnointeligenčni sistem:

1. istovetnost in kontaktne podatke dobavitelja in njegovih pooblaščenih zastopnikov, kadar ti obstajajo;
2. lastnosti, zmogljivosti in omejitve delovanja umetnointeligenčnega sistema, ki po potrebi vključujejo:
 - 2.1. predvideni namen;
 - 2.2. raven točnosti, robustnosti in kibernetске varnosti iz člena 8, na podlagi katere je bil umetnointeligenčni sistem testiran in potrjen ter ki se jo lahko pričakuje, pa tudi vse jasno znane in predvidljive okoliščine, ki bi lahko vplivale na to pričakovano raven točnosti, robustnosti in kibernetске varnosti;
 - 2.3. vse jasno znane ali predvidljive okoliščine, povezane z uporabo umetnointeligenčnega sistema v skladu s predvidenim namenom ali v razmerah razumno predvidljive napačne uporabe, ki lahko pripeljejo do tveganj za zdravje in varnost ali za temeljne pravice;
 - 2.4. stopnjo zmožnosti umetnointeligenčnega sistema, da zagotovi razlago za odločitve, ki jih sprejme;
 - 2.5. njegove zmogljivosti v zvezi z osebami ali skupinami oseb, na katerih naj bi se umetnointeligenčni sistem uporabljal;
 - 2.6. ustrezne informacije o dejanjih uporabnikov, ki lahko vplivajo na zmogljivost sistema, vključno z vrsto ali kakovostjo vhodnih podatkov, ali katere koli druge ustrezne informacije v zvezi z uporabljenimi nabori učnih in testnih podatkov ter podatkov za potrditev, ob upoštevanju predvidenega namena umetnointeligenčnega sistema;
3. morebitne spremembe umetnointeligenčnega sistema in njegove zmogljivosti, ki jih je dobavitelj vnaprej določil;
4. ukrepe človekovega nadzora iz člena 7, vključno z vzpostavljenimi tehničnimi ukrepi, ki javni organizaciji olajšajo razlago izhodnih podatkov umetnointeligenčnega sistema;
5. pričakovano življenjsko dobo umetnointeligenčnega sistema ter vse potrebne vzdrževalne in negovalne ukrepe za zagotovitev njegovega pravilnega delovanja, tudi v zvezi s posodobitvami programske opreme;
6. opis mehanizmov v umetnointeligenčnem sistemu, ki uporabnikom omogoča, da pravilno zbirajo, hranijo in razlagajo dnevnike.

Priloga E Ukrepi za zagotavljanje preglednosti

Tu opišite tehnične in organizacijske ukrepe, ki jih mora izvajati dobavitelj, da zagotovi preglednost v skladu s členom 6 klavzul.

Priloga F Ukrepi za zagotavljanje človekovega nadzora

Tu opišite tehnične in organizacijske ukrepe, ki jih mora izvajati dobavitelj, da zagotovi človekov nadzor v skladu s členom 7 klavzul.

Priloga G Ravni točnosti

Tu opišite zahtevane ravni točnosti.

Priloga H Ukrepi za zagotavljanje ustrezne ravni robustnosti, varnosti in kibernetске varnosti

Tu opišite tehnične in organizacijske ukrepe, ki jih mora izvajati dobavitelj, da zagotovi ustrezno raven robustnosti, varnosti in kibernetске varnosti v skladu s členom 8 klavzul.

Ti ukrepi morajo zagotavljati, da je umetnointeligenčni sistem čim bolj odporen na napake, okvare ali neskladnosti, ki se lahko pojavijo v sistemu ali okolju, v katerem sistem deluje, zlasti zaradi njihove interakcije s fizičnimi osebami ali drugimi sistemi.

Umetnointeligenčni sistem je odporen na poskuse nepooblaščenih tretjih oseb, da z izkoriščanjem šibkih točk sistema spremenijo njihovo uporabo, vedenje, izhodne podatke ali zmogljivost. Tehnične rešitve za odpravljanje šibkih točk, značilnih za umetno inteligenco, lahko po potrebi vključujejo ukrepe za preprečevanje, odkrivanje, odzivanje, reševanje in nadzor v zvezi z napadi, ki poskušajo manipulirati z naborom učnih podatkov („zastropitev podatkov“) ali prednaučenimi komponentami, uporabljenimi pri učenju („zastropitev modela“), vhodnimi podatki, katerih namen je povzročiti napako modela („nasprotovalni primeri“ ali „izogibanje modelu“), napadi na zaupnost ali pomanjkljivostmi modela, ki bi lahko povzročile škodljivo odločanje.